

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 3

Ενότητα 6: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στις Διαταραχές Φώνησης – 1

Ταφιάδης Διονύσιος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Λογοθεραπείας

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 3

Ενότητα 6: Διαγνωστικές & Θεραπευτικές
Προσεγγίσεις στις Διαταραχές Φώνησης – 1.

Ταφιάδης Διονύσιος

Εργαστηριακός Συνεργάτης

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Σκοποί ενότητας

- Αναφορά στην κλινική εικόνα των διαταραχών φωνής.

Περιεχόμενα ενότητας

- Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές
- Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (1 από 6)

- Τα αντιισταμινικά συχνά χρησιμοποιούνται για να ξηράνουν τις εκκρίσεις αλλά επίσης θα προκαλέσουν μια μείωση των εκκρίσεων των σιελογόνων και βλεννωδών αδένων, συνεισφέροντας έτσι στην ενδεχόμενη αφυδάτωση των φωνητικών χορδών. Οι αντιβηχικές αγωγές, όπως είναι η κωδεΐνη και η dextromethorplan, είναι επίσης ξηραντικοί παράγοντες του βλεννογόνου (Martin, 1988).

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (2 από 6)

- Βρογχοδιασταλτικά, όπως είναι albuterol, μπορεί να έχουν παράπλευρες επιδράσεις της τρεμούλας και της νευρικότητας.
- Τα εισπνεόμενα κορτικοστεροειδή μπορεί να συνεισφέρουν στην κλίση της φωνητικής πτυχής και σε μια ανύψωση της θεμελιώδους συχνότητας (Watkin & Ewanowski, 1979; Williams, et al., 1983).

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (3 από 6)

- Οι γαστρεντερικές διαταραχές μπορούν επίσης να επηρεάσουν αρνητικά την παραγωγή της φωνής. Μία από τις συνήθεις διαταραχές σε αυτή την κατηγορία είναι η ασθένεια της γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης (Olson, 1991).

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (4 από 6)

- Η βραχνάδα, η φωνητική κούραση, οι αλλαγές του τόνου, η απώλεια του εύρους, η αναπνευστικότητα, η μειωμένη ηχηρότητα και η διακοπή του ύψους, όλα έχουν παρατηρηθεί σε άτομα με ενδοκρινείς διαταραχές (Aronson, 1990; Damste, 1967; Gould, 1972; Sataloff, 1991a, 1991b).

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (5 από 6)

Αιτιολογίες Πρωτογενών Διαταραχών

- Αυτή η μεγάλη αιτιολογική κατηγορία περιλαμβάνει εμβρυολογικές, σωματικές, νευρολογικές και ανατομικές διαταραχές που έχουν τις φωνητικές αλλαγές ως δευτερογενή συμπτώματα της πρωτογενούς διαταραχής. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται η υπερωισχιστία και η οργανική υπεροιοφαρυγγική ανεπάρκεια, με τα χαρακτηριστικά την υπερρινικότητα.

Χρόνιες Ασθένειες & Διαταραχές (6 από 6)

Αιτιολογίες που σχετίζονται με την προσωπικότητα

- Η τελευταία μεγάλη κατηγορία είναι αυτή των αιτιών των διαταραχών φωνής που σχετίζονται με την προσωπικότητα. Η φωνή είναι ένας ευαίσθητος δείκτης συναισθημάτων, στάσεων και ρόλων. Πράγματι, η ποιότητα της φωνής συχνά δείχνει τι νιώθει σωματικά και ψυχολογικά ένα άτομο.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (1 από 21)

1. Δομικές αλλαγές στις φωνητικές χορδές
2. Νευρογενείς διαταραχές της φωνής
3. Συστημικές ασθένειες που συνεισφέρουν στη λαρυγγική παθολογία
4. Διαταραχές της χρήσης φωνής
5. Ιδιοπαθείς διαταραχές της φωνής

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (2 από 21)

1. Δομικές αλλαγές στις φωνητικές χορδές.
 - Οζίδια
 - Πολύποδες
 - Αιμορραγία φωνητικών χορδών ή φάρυγγα
 - Οίδημα Reinke
 - Λαρυγγίτιδα: Χρόνια ή οξεία

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (3 από 21)

1. Δομικές αλλαγές στις φωνητικές χορδές.
 - Έλκη εξ επαφής/ κοκκιώματα
 - Συγγενής και επίκτητες κύστες
 - Θηλώματα Συγγενής και επίκτητες ινώσεις
 - Sulcus Vocalis - Πρεσβυλάρυγγας
 - Επιθηλιακή υπερπλασία: λευκοπλακία και υπερκεράτωση
 - Επιθηλιακή δυσπλασία: καρκίνωμα

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (4 από 21)

2. Νευρογενείς διαταραχές της φωνής

- Παράλυση παλίνδρομου λαρυγγικού νεύρου μονόπλευρη ή αμφίπλευρη
- Παράλυση Άνω λαρυγγικού νεύρου μονόπλευρη ή αμφίπλευρη
- Σπασμωδική δυσφωνία (συγκλίνοντα ή αποκλίνοντα τύπου)
- Φωνητικό τρέμουλο - τρόμος
- Άλλες νευρολογικές διαταραχές

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (5 από 21)

3. Συστημικές ασθένειες που συνεισφέρουν στη λαρυγγική παθολογία
- Φαρμακευτικές επιρροές
 - Ενδοκρινολογικά αίτια (αυξητικής ορμόνης, Θυρεοειδούς λειτουργίας, αστάθεια των ορμονών του φύλου).
 - Αυτοάνοσα νοσήματα (Ρευματ. αρθρίτιδα, Αλλεργίες).
 - Μολυσματικές ασθένειες (Μυκητιάσεις, Ασθένειες του άνω και κάτω αναπνευστικού συστήματος).

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (6 από 21)

4. Διαταραχές της χρήσης φωνής
 - Δυσφωνία λόγω ένταση στους μύες
 - Κόπωση φωνητικών χορδών
 - Κακή χρήση και κακοδιαχείριση φωνής
 - Κοιλιακή (Ventricular) φώνηση
 - Ηβηφωνία/ φωνή τύπου φλατσέτο
 - Φωνή εξ αλλαγής φύλου

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (7 από 21)

5. Ιδιοπαθείς διαταραχές της φωνής
 - Παράδοξη κινητικότητα των φ. χ.
 - Συγγενείς ανωμαλίες των αεραγωγών

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (8 από 21)

- Τα οζίδια συνήθως βρίσκονται στη μέση άκρη μεταξύ στο εμπρόσθιο ένα τρίο και στα οπίσθια δύο τρίτα της φωνητικής χορδής, ή στο σημείο του μεγαλύτερου πλάτους της δόνησης της φωνητικής χορδής. Τουλάχιστον δύο τύποι οζιδίων έχουν περιγραφεί, οξεία και χρόνια. Τα οξεία οζίδια προκύπτουν από τραυματική ή υπερλειτουργική χρήση της φωνής και εμφανίζονται περισσότερο ως ζελατινώδη και χαλαρά, καθώς το επιστρωμένο πλακώδες επιθήλιο είναι κανονικό.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (9 από 21)

- Ο Aronson (1990) και οι άλλοι (Goldamh, Hargrave, Hillman, Holmberg & Grees, 1996) υποστήριξαν ότι τα περισσότερα άτομα με οζίδια είναι ομιλητικά, κοινωνικά «επιθετικά» και με ένταση, και μπορεί να έχουν οξείες ή χρόνιες ενδοπροσωπικές συγκρούσεις που γεννούν ένταση, άγχος, θυμό ή κατάθλιψη.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (10 από 21)

- Αν και ο πολύποδας συμβαίνει συχνά μονόπλευρα, μπορεί να εμφανιστούν αμφίπλευρα και μπορεί να παρουσιαστούν σε άμισχο (σαν φουσκάλα) ή σε έμμισχο τύπο (συνδεδεμένος σε έναν μίσχο), (Bastian, 1986; Colton, et al., 1995; Hirano, 1981).
- Όπως με τα οζίδια, η αιτία του πολύποδα των φωνητικών χορδών θεωρείται ότι είναι ένα οξύ φωνητικό τραύμα ή κάποια μορφή φωνητικής κακομεταχείρισης.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (11 από 21)

- Το οίδημα του Reinke συμβαίνει όταν η επιπολής στιβάδα της lamina propria γεμίζει με υδαρό υγρό εξαιτίας ενός μακροχρόνιου τραύματος. Στην πιο σοβαρή μορφή του, ολόκληρο το μεμβρανώδες τμήμα των φωνητικών χορδών διηθείται με πυκνό, ζελατώδες υγρό, δίνοντάς τες την εμφάνιση μεγάλης, γεμάτης με υγρό τσάντας ή μπαλονιού. Αυτή η ακραία μορφή αποκαλείται εκφυλισμός του πολύποδα.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (12 από 21)

- Οι αγγειακές κακώσεις των φωνητικών χορδών, περιλαμβάνοντας την αιμορραγία, το αιμάτωμα και τον κισσό συμβαίνουν εξαιτίας κάποιας τραυματικής (συνήθως οξείας) βλάβης στα μικρά αιμοφόρα αγγεία των φωνητικών χορδών. Συχνά μια αιμορραγία συμβαίνει όταν ένα μικρό τριχοειδές στην άνω επιφάνεια της φωνητικής χορδής σπάει, προκαλώντας αιμορραγία στην επιπολής στιβάδα της lamina propria.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (13 από 21)

- Πρώτον, τα κοκκιώματα μπορεί να αναπτυχθούν εξαιτίας της παρουσίας της οισοφαγικής παλινδρόμησης (Crary, et al., 1996; Koufman, et al., 1988), που θεωρείται ότι ερεθίζει τους ιστούς του οπίσθιου λάρυγγα και προδιαθέτουν αυτή την περιοχή για τραυματισμό ή εξέλκωση. Δεύτερον, πολλά κοκκιώματα σχηματίζονται μετά από την διασωλήνωση για εγχείρηση ή για μακροχρόνιο παροχή οξυγόνου μέσω του αεραγωγού.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (14 από 21)

- Τα θηλώματα είναι κακώσεις σαν οζίδια που αναπτύσσονται στο επιθήλιο και εισβάλλουν βαθύτερα στη lamina propria και στον φωνητικό μυ. Αυτές οι κακώσεις έχουν μια κυτταρική σύνθεση του στρωματοποιημένου πλακώδους επιθηλίου με πυρήνες συνδετικού ιστού. Τα θηλώματα είναι επίμονοι όγκοι που θεωρούνται ότι προκαλούνται από ιούς, αν και δεν έχει υπάρξει μια σαφή αιτιολογία.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (15 από 21)

- Η αύλακα της φωνητικής χορδής είναι μια ράβδωση ή μια αυλακιά που «τρέχει» όλο το μήκος της μεσαίας επιφάνειας του μεμβρανώδους τμήματος της φωνητικής χορδής. Η αύλακα εμπλέκει την επιπολής στιβάδα της lamina propria, προκαλώντας την άκρη της φωνητικής πτυχής να εμφανίζεται κεκλιμένη και να καταλήγει σε χαρακτηριστικό σε σχήμα ατράκτου κενό.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (16 από 21)

- Ο πρεσβυλάρυγγας σημαίνει γήρανση της φωνής και θεωρείται ότι είναι μια διαταραχή της φωνής που αναπτύσσεται κατά τις φυσιολογικές εξελίξεις της λαρυγγικής γήρανσης, περιλαμβάνοντας μειωμένη αναπνευστική επάρκεια, απώλεια της ελαστικότητας της βλεννώδους μεμβράνης της φωνητικής χορδής και πιθανόν χειροτέρευση της χροιάς του σώματος της φωνητικής χορδής.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (17 από 21)

- Η επιθηλιακή υπερπλασία είναι ένας γενικός όρος που περιγράφει τις ανώμαλες βλεννογόνιες αλλαγές στις φωνητικές χορδές. Αυτές οι αλλαγές συνήθως συμβαίνουν σε αντίδραση στους συνδυασμούς της υπερλειτουργικής χρήσης της φωνής και των χημικών ερεθιστικών ουσιών, ιδιαίτερα του αλκοόλ και του καπνίσματος.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (18 από 21)

- Ο καρκίνος του λάρυγγα είναι εν δυνάμει η πιο καταστροφική από όλες τις λαρυγγικές παθολογίες λόγω της ύπαρξης της απειλής του θανάτου και του ενδεχόμενου καταστροφικού αποτελέσματος στη φωνητική επικοινωνία αν μια ολική λαρυγγεκτομή πρέπει να εκτελεστεί για την απομάκρυνση της κακοήθειας. Το πιο κοινό σύμπτωμα αυτής της παθολογίας είναι η επίμονη βραχνάδα.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (19 από 21)

- Η παράλυση της φωνητικής χορδής είναι η πιο συνηθισμένη νευρογενείς διαταραχή της φωνής. Η παράλυση της φωνητικής χορδής μπορεί να είναι αμφίπλευρη ή μονόπλευρη και τυπικά προκαλείται από περιφερική εμπλοκή του λαρυγγικούπαλίνδρομου νεύρου και λιγότερο συχνά από το άνω λαρυγγικό νεύρο.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (20 από 21)

- Η σπαστική δυσφωνία παραμένει μια περίεργη και άλυτη διαταραχή της φωνής εξαιτίας της αβέβαιης αιτιολογίας της και της δυνατότητας αντιμετώπισης. Η σπαστική δυσφωνία είναι ένας περιγραφικός όρος για μια οικογένεια συμπτωμάτων, τα οποία περιλαμβάνουν κάποια μορφή παραγωγής καταπονημένης, πνιχτής και με προσπάθεια φωνής. Η αιτία αυτής της διαταραχής έχει συζητηθεί για πολλά χρόνια.

Παθολογία του Λαρυγγικού Μηχανισμού (21 από 21)

- Η σπαστική δυσφωνία παραμένει μια περίεργη και άλυτη διαταραχή της φωνής εξαιτίας της αβέβαιης αιτιολογίας της και της δυνατότητας αντιμετώπισης. Η σπαστική δυσφωνία είναι ένας περιγραφικός όρος για μια οικογένεια συμπτωμάτων, τα οποία περιλαμβάνουν κάποια μορφή παραγωγής καταπονημένης, πνιχτής και με προσπάθεια φωνής. Η αιτία αυτής της διαταραχής έχει συζητηθεί για πολλά χρόνια.

Σημείωμα Αναφοράς

Ταφιάδης Δ. (2015). Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 3.
ΤΕΙ Ηπείρου. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO137/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Αναστασοβίτης Λευτέρης
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης